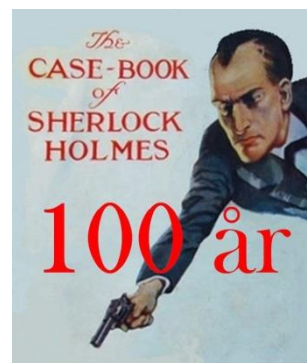

Sherlockiana

MEDDELELSER FRA
SHERLOCK HOLMES KLUBBEN I DANMARK
THE DANISH BAKER STREET IRREGULARS

"I hear of Sherlock everywhere"

Nr. 4, 2021 * 66. Aargang

Aarsmøde og generalforsamling

Klubbens næste aarsmøde afholdes **lørdag den 8. januar 2022 kl. 18-23** (om guderne og covid vil). Mødet indledes med generalforsamlingen. Derefter skrider vi til middagen og hvad derunder følger.

Bemærk: Rapporten om årsmødet på side xxxx, som afvikledes for blot to måneder siden, handlede om årsmødet i år, 2021, som jo blev skubbet væk fra januar pga. you know. Så årsmødet 2022 bliver splinternyt. Og bliver forhåbentlig afviklet på den besluttede dato. Hm. Vi håber det bedste.

Denne gang hjem søger vi et sted hvor vi har været før: **Frederiksberg Rådhuskælder**, Smallegade 1, Frederiksberg.

"Har vi været der tidligere?" spørger nogen måske. Og: "Det kan jeg da ikke huske." Men det er i den grad rigtigt nok. Klubben holdt aarsmøder i Rådhuskælderen hele 11 gange, i 1967-77).

Aftenens menu:

- Rødbederimmet islandsk laks med rygeostskum, urteolie, fennikel og ærteskud
- Unghaneballotine med rodfrugtpure, sæsonens garniture, mormorsalat og skysovs
- Små franske citrontærter med marcipan, marengs og skovsyre

Der vil også være et vegetarisk alternativ, men det kan først præciseres senere. Ønsket om dette skal meddeles ved tilmelding. Der bliver serveret kaffe til desserten, og de traditionelle skåler udbringes som vanligt i portvin.

Menuen koster 350 kr. pr. person, som skal betales enten kontant eller - endnu bedre - via MobilePay på selve aftenen. Kontingent for 2022 (200 kr.) skal også meget gerne betales samtidig. Drikkevarer køber man selv i baren.

Tilmelding til præsidenten på email: stackhurst@gmail.com eller sms 26 19 52 21. Deadline er 31. december.

Notér straks datoerne - både for mødet og deadline!

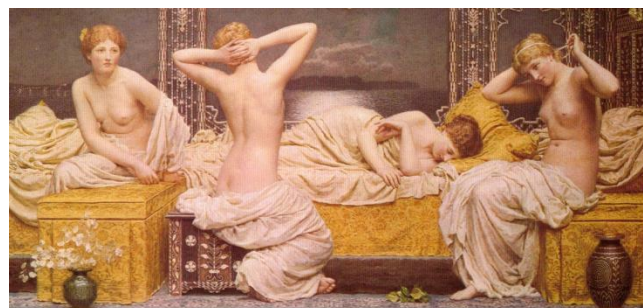

Never Trust a Woman

Invitation til tema-møde i *The Copenhagen Speckled Gang* d. 26. marts 2022 (gæster er velkomne).

Mødet var planlagt til efteråret 2019 men måtte aflyses grundet Corona. Vi satser nu på at kunne mødes til foråret hos Rie og Claus Lund Rosenkilde.

Vi dykker ned i de velkendte Sherlock Holmes-historier, film mv. med særligt fokus på kvinderne: deres rolle i Conanen - som hustru, offer og skurk(inde). Man kan causere over en særlig kvinde, en speciel historie, et nærmere blik på kvindernes verden i historierne eller i den historiske tid (hjem, arbejde, rejser, børn ...). Man kunne undersøge Holmes' forhold til kvinder - og Watsons ditto! Eller tidens mode - fra inderst til yderst. Eller?

Mød op med et lille indlæg, som kan præsenteres for kredsen - tekst, sang, musik eller noget helt fjerde, hvis du er meget kreativ. Du er selvfølgelig også velkommen, selv om du er helt blank, men aftenen bliver jo sjovest, når vi har en masse at fylde den ud med. (Denne spalte er fyldt ud med et maleri fra victoriatiden - Albert Moore, 1890).

Tid: Kl. 18 - og indtil værterne smider os ud.

Sted: Amager Strandvej 112N, 1. tv.

Pris: 50 kr. - så vi kan købe lidt mad.

Tilmelding til mig - tlf. 26 19 52 21 - eller på email: stackhurst@gmail.com - senest d. 20. marts.

Mia

Sherlockiana udkommer 3 gange om året

Redaktør: Svend E. Ranild
redaktion@sherlockholmesklubben.dk

Grundlagt i 1956 af A. D. Henriksen

ISSN 0902-0330 / Sat med Baskerville

The Case-Book, 1: "The Mazarin Stone"

Af Svend Ranild

I skrivende stund (en oktoberdag i 2021) er det cirka præcis 100 år siden at den første af Arthur Conan Doyles 12 sidste noveller om Sherlock Holmes, "The Mazarin Stone," blev premieretrykt i *The Strand Magazine*. Og 45 år senere premierelæste jeg novellen i Kay Niensens danske oversættelse (i samlingen *Den Krybende Mand*, Martins Billigbøger fra 1964 - 12 år før Martins Forlag udgav sin komplette men utilskrækkelige *Sorte Conan*).

I mange måneder forinden havde jeg læst de fleste af de øvrige tekster i Conanen og havde meget hurtigt lært at det var doktor Watson som fortalte historierne om sin ven Sherlock Holmes og hans detektivistiske meriter. Det var basal og banal viden. Så jeg blev brat overrasket da jeg blev budt velkommen til historien om den stjalne diamant med disse ord: "Dr. Watson følte velbehag ved igen at stå i den rodede stue på førstesalen i Baker Street, som havde været udgangspunktet for så mange bemærkelsesværdige eventyr." Hvad i al...? Hvem i alverden var det som havde taget ordet ud af pennen på dr. Watson og stjålet hans fortællerstemme?

En tredjepersonsfortæller af den klassiske anonyme type, erfarede jeg snart - den almindeligste fortællertype i litteraturen. Foreløbig måtte jeg affinde mig med konstateringen af at sådan var det. Først 20 år senere opdagede jeg hvad der var årsagen til denne fortællers usynlige optræden i "The Mazarin Stone" (*Maza*): novellens korte, kringledede skabelseshistorie.

Et meget ambitiøst sherlocksksk filmprojekt blev ligeledes søsat i 1921: det engelske filmselskab Stolls serie på i sidste ende 47 filmatiseringer af historier fra Conanen med den strålende men i dag sørgeligt glemte Eille Norwood i rollen som Sherlock Holmes.

Conan Doyle var interesseret i projektet og imponeret over Norwood, og måske var det derfor han blev inspireret til selv igen at bringe Holmes frem i rampelyset. I et skolehæfte skrev han et enaktsdrama til de skrå brædder, *The Crown Diamond*, hvor Holmes virtuost genbrugte et gammelt trick og nybrugte moderne elektrisk teatertrylleri og indfangede en arrogant og livsfarlig diamanttyv.

Meget passende for et enaktsstykke udfoldede handlingen sig i kun én dekoration: stuen i Baker Street 221B. Og der var kun fem medvirkende: Holmes og Watson, to forbrydere - og *Billy* ("the young but very wise and tactful page, who had helped a little to fill up the gap of loneliness and isolation which surrounded the saturnine figure of the great

detective," som fortælleren senere forklarede (spoiler alert) i novellen (ja - novellen er et barn af teaterstykket).

Piccoloen Billy havde den amerikanske skuespiller og dramatiker William Gillette skabt til sit sensationelt succesrige stykke *Sherlock Holmes*, som havde premiere i 1899 og blev spillet og spillet på mange scener i mange lande i de næste årtier (i 1904-06 med en meget ung Charles Chaplin i rollen i England). I offentlighedens øjne kunne "Billy" slet ikke undværes i 221B-miljøet, og Conan Doyle havde allerede tidligere, i 1914, flyttet ham ind i sin egen udgave af Holmes-universet, i romanen *The Valley of Fear* (og senere også i novellen "Thor Bridge").

Den lille enakter opførtes første gang 2. maj 1921 i Bristol og kom snart til London, hvor den blev spillet i en uge som del af et varieteprogram der også rummede en opførelse af *Sylliden* med Den Kongelige Danske Ballet (formentlig blot et udvalg af de bedste trin). Herefter på en 14 måneder lang vellykket turné rundt i England.

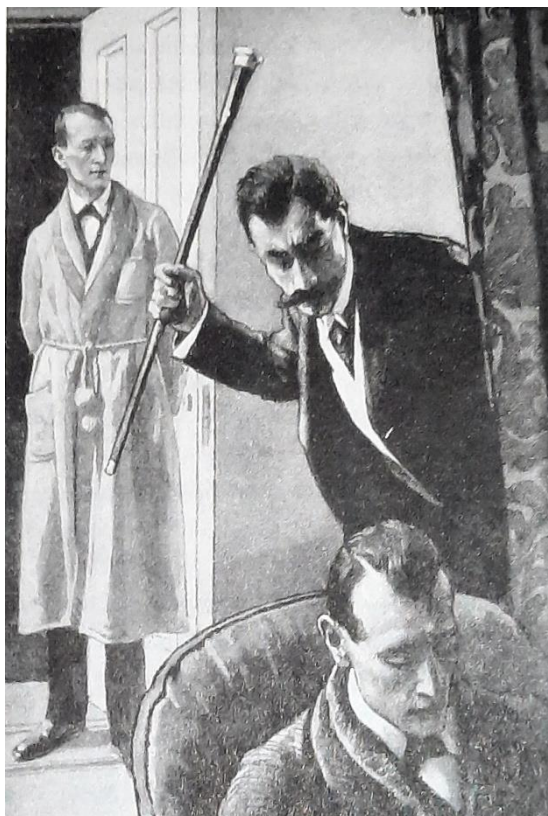
Doyles lille teaterspøgs succes må have givet ham blod på tanden - der måtte kunne presses mere ud af den buste! Med sin rappe pen fik han blæst replikteksten op til novellestørrelse med forbindende forklaringer og en forlænget slutning: novellen "The Adventure of the Mazarin Stone," som altså tryktes i favoritmediet *Strand Magazine* i oktober 1921

og måneden efter i *Hearst's International Magazine* i USA.

Novellen er nærmest en palimpsest skrevet oven på dramaet, som skinner igennem hele vejen. Dramaets substans er replikkerne, som næsten alle kan genfindes i novellen, og omkring disse har novellens forfatter strøet beskrivende tekster om det som tilskuerne i teatrene har kunnet se udspillet på scenen uden forklaringer.

I scenen hvor Billy viser Watson voksbusten af Holmes, er der i novellen et lille replikskifte som ikke findes i stykket: Watson: "We used something of the sort once before." Billy: "Before my time." Dette er naturligvis en reference til "The Empty House" (udgivet i 1903), hvor Holmes narrer oberst Sebastian Moran med et lignende voksbustekneb.

Og årsagen til at de to replikker ikke siges i stykket, er at stykkets skurk er selvsamme oberst Moran, men stykket udspillede sig i et alternativt univers, hvor mordet på Ronald Adair ikke krydsede hans livsbane. Moran er her den samme storvildtjæger som har nedlagt tigre i Indien, men i novellen har han i stedet skudt løver i Algier. Og dér er han ikke

oberst men greve med det usandsynlige og uforglemmelige navn Negretto Sylvius.

Den centrale scene i stykket, ombytningen af busten med den korporlige Sherlock Holmes, sker ganske umærkeligt i novellen. I stykket sker der det at en alarm udløses som slukker alt lyset på scenen og i stedet tænder et rødt advarselsslys. Efter et uspecificeret antal sekunder bliver lyset normalt igen. Ombytningen sker under mørklægningen. I novellen er der ikke noget mørkeshow da Holmes indtager bustens plads bag forhænget. Skurkene synes de hører en lyd fra vinduet men tror den kommer ude fra gaden. Da Holmes kort efter har snuppet diamanen fra dem, kommer han med denne spage forklaring på udskiftningstricket: "Jeg troede De hørte mig da jeg flyttede figuren, men jeg havde heldet med mig." Holmes forlod sig altså på heldet? Ikke god plotplanlægning.

En scene fra stykket, hvor en gammel kvinde viser sig at være Holmes i forklædning (scenen bruges til at præsentere tilskuerne for lysshowet inden det bruges for alvor), er udeladt fra novellen, der til gengæld er udvidet med en slutscene, hvor Holmes udsætter lord Cantlemere for en grov spøg. I stykket optræder lorden ikke men omtales kun. Doyle tilføjede denne ekstra scene efter Holmes' replik, "Ah, yes, these modern gramophones; wonderful invention, wonderful!" – som afsluttede stykket på elegant morsom vis. Virkningen af dette piskesmæld af en replik svækkes i novellen ved den påklistrede slutning, som næppe har haft andet formål end at lægge 15 % til tekstens længde så den fik et mere acceptabelt novelleomfang. *Maza* er alligevel en af de fem korteste tekster i Conanen. Uden forlængelsen ville kun den triste "The Veiled Lodger" have været kortere.

Doyle havde to gange tidligere benyttet grammofofonens forgænger, fonografen, som plot-element: i "The Voice of Science" (trykt første gang i *Strand Magazine* i marts 1891, fire måneder før Sherlocks debut samme sted i "A Scandal in Bohemia") og i "The Story of the Japanned Box" (*Strand Magazine*, januar 1899, illustreret af Sidney Paget).

Grammofonindspilningen af Barkarolen fra *Hoffmanns Eventyr* er også et tvivlsomt plotelement. Som musikeksperten Guy Warrack fastslog for en menneskealder siden (*Sherlock Holmes and Music*, 1947, s. 11f.) fandtes der på det tidspunkt da dramaet udspillede, ingen pladeindspilninger af Barkarolen for soloviolin. Der er blevet gættet på at pladen kunne være en privat indspilning som Holmes selv har strøget buen til. Men det gør det vist ikke særligt sandsynligt at nogen forventeligt har kunnet forveksle lyden fra den tids grammofofoner med lyden fra en violin som spilles her og nu.

Måske kan væggen mellem grammofofonen og de lyttende ører dog have gjort musiklyden så grødet at finere nuancer ikke kunne høres. Denne væg er til gengæld årsagen til de alvorligste indvendinger mod historiens gyldighed som autentisk indblik i Holmes' karriere.

Det er døren i væggen som er problemet. Den ekstra udgang fra stuen i 221B eksisterer kun i denne ene historie. Ligeledes omtalen af et venteværelse og eksistensen af en elektrisk ringeklokke. Og karnappen. Disse detaljer har voldt problemer for de sherlockianere som i tidens løb har puslet med at bygge modeller af lejligheden i Baker Street. Den eneste farbare vej ud af problemerne er at henvise *Maza* til kuriosahylden men ikke tage den alvorligt som læsetekst.

Maza er i sit væsen en teatertekst, og på scenen fungerer dens virkemidler mere virkningsfuldt end på bogsiden. Effekten med at slukke lyset og gøre hemmelige ting i mørket kan Doyle have lånt fra Gillettes stykke *Sherlock Holmes*. Scenen i gaskammeret, hvor Holmes i mørket undslipper gangsternes gribearme og får dem til at tro at han befinder sig et andet sted ved at efterlade sin glødende cigar, var en som tilskuerne huskede og anmelderne fremhævede.

Enaktsformatet betød at *Maza* som den eneste historie i Conanen kun udspiller sig i stuen i Baker Street, så Watson kunne ikke være til stede hele tiden og kunne derfor ikke med nogen sandsynlighed være fortæller. Derfor skabte Doyle den usynlige tredjepersonsfortæller, som i øvrigt også var anvendt i den forrige fortælling fra 1917, "His Last Bow," her for at læserne pludselig kunne blive overraskede over at læse en Holmes-historie, ikke en Altamont-historie.

Men *Maza* fortjener at blive husket for at have åbnet sluserne for Conan Doyles sidste strøm af Sherlock Holmes-historier. Den næste var "Thor Bridge" fire måneder senere. Og den var meget mere lovende.

I 1984-94 sendte Granada Television deres pragtfulde serie med Jeremy Brett som Sherlock Holmes, og filmatiseringen af *Maza* var nr. 40 i serien og blev den næstsidste, sendt den 4. april 1994. Den oprindelige plan havde været at filmatisere alle Conanens 60 historier, men Bretts fremskridende sygdom satte en sørgelig stopper for det. Han døde året efter, blot 61 år gammel.

Tv-filmens titel var "The Mazarin Stone," men filmen var en sammensmeltet dramatisering af *Maza* og "The Three Garridebs." Fra *Maza* blev dog kun ganske få elementer inddraget i sammensmeltningen – diamanten og tyvens overskæg, navn og gedulgte arrangementer, samt et tre minutter langt replikskifte mellem Sylvius og Holmes.

Holmes? Ja – *Mycroft* Holmes! Brett havde været så syg under indspilningen at han kun kunne magte en ét minut lang indledningsscene og en få sekunder lang replik midtvejs og i slutningen. Så Sherlocks rolle blev overtaget af hans bror, og den imponerende Charles Gray spillede Mycroft Holmes for femte gang (fire gange i serien og inden da i biografilmene *The Seven-Per-Cent Solution* fra 1976).

En meget synlig men meget tavs rolle i tv-filmene indtages af grevens stok; ikke mindst dens udsmykkede håndtagsknop. I novellen nævnes stokken kun én gang og det uden nogen beskrivelse. Manuskriptforfatteren Gary Hopkins blev givetvis inspireret af Alfred Gilberts illustration i *The Strand Magazine* til at gøre mere ud af den iøjnefaldende genstand.

Der findes kun én anden væsentlig filmatisering af den aparte novelle: Stolls stumfilmsudgave fra 1923 med Eille Norwood, en af de sidste i den 47 film lange serie. Da indspilningerne afsluttedes i 1923, var kun fire af de dengang udgivne historier ikke blevet filmatiseret.

En rekord som ikke siden er blevet slået og næppe kommer til at blive det. Derfor er det dejligt at kunne se frem til den dag i 2023 da rekonstruktionen af hele filmserien efter planen igen skulle blive sebar for verden. Ses vi mon foran storskærmen? Det vil ikke forbavse mig.

Aarsmøde og generalforsamling 2021

Af MSL (Fotos: Lene Bach, Christian Monggaard & Svend Ranild)

Visse kætterske medlemmer af Klubben er overraskende nok stadig med, endskønt de tidligere har udtalt et oprørsk ønske om at få flyttet årsmødet lidt væk fra div. jule- og nytårsfestligholdelser! Men man skal som bekendt være påpasselig med, hvad man oprørsk ønsker sig; for vi skal da lige love for, at nogle fik deres oprør opfyldt her i 2021!

Thi 20 stk. brave, assorterede sherlockianere fra nær og fjern havde stædigt trods det usædvanligt gode efterårsvejr og var troppet op til det hidtil senest afholdte Aarsmøde i Sherlock Holmes Klubben i Danmarkshistorie: lørdag d. 25. september 2021 på Restaurant VITA, København – godt 8½ måneder efter Mesterens normalt – fejrede fødselsdag. Men bedre sent end virtuelt!

I den ekstra VITALiserede atmosfære var det dog i år ganske sværere at få ørenlyd – men så bare tænk på de andre stakels gæster: Vort selskab havde både fællesrecitation og elektrisk forstærket akkompagnement af blandet kor at gøre godt med! Så Referenten må være lige lovligt undskyldt, hvis denne ikke har vist sig i stand til helt korrekt at opfatte alt, der forgik i den lige lovligt larmende feststemning!

Således må de ornitologisk interesserede medlemmer af Klubben (hvoraf der skam findes flere) have været glade for, at det gangiveligt lød, som aftenen indledtes med recitationen af det mindre kendte "Musvåge Ritual" (*Buteo buteo*), ført an af May Christiansen. Som udtrykte tilfredshed med responsen: Det var også så tidligt på aftenen, at det faktisk var muligt at få lidt af den senere så dyrebare ørenlyd!

Præsident Mia Stampe Lagergaard, BSI, redegjorde derefter for hilsener på mail, som jo ikke kunne gå bordene rundt på samme måde som de gode gamle papirbreve i de gode gamle dage; f.eks. var der afbud fra vort seneste og norske medlem, samt fra Anne Mette Fage Pedersen, som lød til at causere i morsomme detaljer om gigantiske rotter (*Rattus rattus*) på løftet/fra Sumatra/i køkkenet.

Generalforsamling

Torben Carlsen, der efterhånden er lidt af en ørn (*Aquila chrysaetos*) med dirigentstokken, konstaterede indledende, at forsamlingen var rettidigt indkaldt – men hvorfor Fru Carlsens (Torbens gamle moder) motto skulle inkluderes, kan referenten ikke huske/høre: "Hvis evnen svigter, skal den gode vilje roses"! Det er dog stadigvæk et godt motto. Dernæst var Præsidentens Beretning et tilbageblik på det seneste 1½ år i Sherlock Holmes Klubben: I 2020 mistede vi hele fire medlemmer *beyond the Reichenbach*. Til gengæld har vi optaget hele fem nye medlemmer: Christof Gleie; Lene Okholm Stricker; Frank Lund; Jonas Lindman fra Stockholm; og Åmund Grimstad fra Oslo. Vi håber at høre og se dem i det nye år: vær velkommen herhid, alle!

Første årsmøde i januar 2021 var i fin, virtuel form (for første gang nogensinde!) åbenbart grundet en nederdrægtig,

international forbryderske ved navn CARINA VAN DE MIEH! Men Christian Monggaards rejseberetning var stadig spændende og sjov, og de mere traditionelle skåltaler blev udbragt af Ærespræsident Bjarne Rother (om Langdale Pike); Claus Lund Rosenkilde (Unge Stamford); Lise Lotte Frederiksen (Mrs. Hudson); og Mia selv (Mesteren selv). Dagen inden havde flere fra Klubben zoomet sammen med den amerikanske moderkirke, i hvad der lød som et "Bi-Esajas" møde, der også for første gang var virtuelt: Højdepunktet her var naturligvis ophøjelsen af vores ven Ranild til BSI under den

passende investitur "*A Copenhagen Fabel*." Her vil vies ej! Så endnu en gang tillykke!

Udover de omdelte kuvertgaver (bind 4 i serien *Studier i Rødt*) sikrer vor Fabelagtige Ven Ranild, BSI, endvidere til stadighed den redaktionelle integritet af *Sherlockiana*. Og Præsidenten udtalte, at hun skam håber, at alle bemærker den store omhu og sans for detaljer, det smukke medlemsblad afspejler – inkl. mødereferaterne! Der er en række gode kræfter, som ofte skriver; men som altid opfordres alle til at deltage med alle former for bidrag, det være sig bog-

eller serie/filmanmeldelser; et lille skriv om detaljer i Conanen, man bliver optaget af; eller noget helt tredje: Her sætter CARINA ingen grænser! Blev der sagt! Af Præsidenten!

Scion er vor

Som alt andet har aktiviteterne i Klubben og vores scions i nogen grad været påvirket af CARINA; dog har de haft tryk på i Jylland for at holde den lokalconaniske fane højt: Således har *The Colding Loafers* i året 2020 afholdt 3 medlemsmøder på favorit-pubben "You'll Never Pick A Bone" med de altid udførte conaniske skåler og medlemmernes sherlockianske diskussioner: bl.a. af *Det Tomme Hus* og Jens Byskov Jensens, BSI, *Baker Street Once Again*. Til julemødet valgtes en onlineløsning (også den første nogensinde) for *Lady Frances Carfax' Forsvinding* og *Den Døende Detektiv* – begge velvalgte historier, der godt beskriver daværende muligheder for social interaktion: forsvindende, om ikke direkte allivet!

En såkaldt Brian & hans Venner kunne imidlertid mødes i august 2020, da *The Cimbrian Friends of Baker Street* afholdt deres årsmøde, som vedtægterne foreskriver "så tæt på den 221ende dag i året eller tæt derved", med middag, conaniske skåler og generelt en festlig aften: gode vedtægter *indeed!*

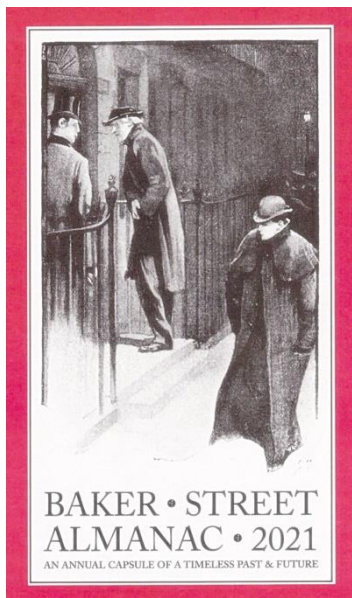
The Copenhagen Pickled Gang havde i efteråret 2020 planlagt en virkelig spændende diskussionsaften over et overdådigt program med fokus på kvinder og feminine aspekter i Conanen. Der var overordentligt stor opbakning; men bare en uge før måtte man allyse, da det endnu en gang lykkedes dumme CARINA at stramme sit grumme greb. Mødet skal dog nok blive gennemført i ikke al for fjern fremtid! Men i 2021 kunne The Gang mødes til en flot victoriansk picnic i den udendørs Søndermarken med lækkerier til

både hjerne og gane. Det kunne helt være regnet væk under skybrud, men gav i stedet følelsen af, at københavnernes ikke stikker op for vejrmæssig modvind: jo, Gang var der i den!

Alle disse aktiviteter fortsætter Klubben med at bidrage med til *The Baker Street Almanac*, en årlig udgivelse, som forsøger at samle et billede af sherlockianske begivenheder rundt omkring i verden, og som redigeres af fellow-Sherlockian Ross Davies i Virginia:

<http://www.greenbag.org/almanacs/BS/2021.html>

Derefter berettede Scatmester Skov Lambek kort om, hvor godt det egentlig går med klubbens finanser: kort. Og godt. Og hvis nogen af deltagerne ikke kunne høre nogen tal nævnt i denne beretning, skyldtes det ikke den ringe akustik: Alvin ville have været stolt! Derefter kunne man dog vist godt høre, at alle fra den gamle Bestyrelse, inkl. Revisor, modtog applaus - så de må vel alle være genvalgt.

Endelig foreslog Carl- sen et evt. samarbejde mellem Sherlock Holmes Klubben og en anden lignende forening: hvad der lød som Det Danske Edgar Allan Måge Selskab (*Chroicocephalus ridibundus*). Ihukommende det indledende Ritual kunne han muligvis have talt om Det Danske Våge Selskab (*Buteo lagopus*), eller også kunne det være Det Danske Råge Selskab (*Corvus frugilegus*), for man måtte i al fald formelig råbe i selskabet for at gøre sig håb om ørenlyd på den tid på aftenen. Men uanset hvilket burde det naturligvis* hedde Det Danske Ravn Selskab (*Corvus corax*), eller man kan sætte lid til deres maskot aldrigmer.

Flere af de tilstedeværende meldte sig til dette samarbejde; og selvom Referenten ikke lige fik noteret alle navnene her, skal ingen vide sig for sikre ... Herefter påpegede Hr. Byskov en yderst vigtig forskel: nemlig at *C. Dupin jo er fiktiv!* Hvorefter Mr. Monggaard hurtigt fulgte traditionen og påpegede det underlige i, at *Dr. Schantz Lauridsen egentlig stadig er medlem af Klubben!* Så den sene mødetid til trods (september) var alt på Klubbens Aarsmøde (nu i gammel- dags fysisk form og med dobbelt-a!), ganske som det plejer.

Aarsmøde

Grundet alting var der færre indlæg på dette møde, hvilket betød, at deltagerne i højere grad var overladt til hinandens hyggelige, snakkesalige og veltalende selskab, som man ved bordene heldigvis godt kunne høre; og dette syntes ingen at have noget imod! Efter sigende skulle den *cunning* bordplan være betinget af visse conaniske sammenfald: Referentens bord var igennem diverse muligheder såsom en schweizisk forbindelse og Henry Lauritzen, førend vi brillant deducerede, at det blot var Lagergaards gode idé for at få samtalen i gang: uanset hvad, så lykkedes det! Inden vi skulle skåle, var

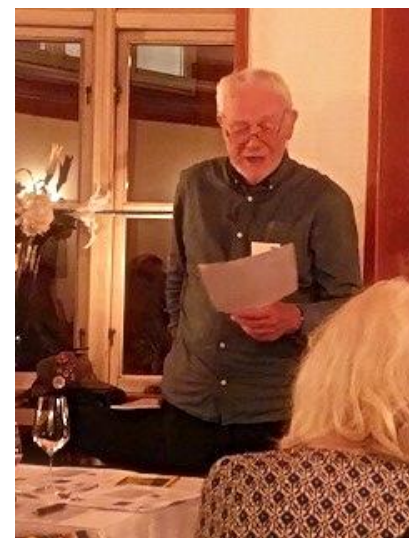
der toast (med svampe), og hovedretten var 1½ *Anas platyrhynchos* med det hele (der i mangel af bedre gjorde det ud for 1 hel conanisk *Anser caerulescens caerulescens*). Desserten var vist en *Marceau Marcel*.

På dette lidt u- traditionelle Aarsmøde var heller ikke de Conanical Toasts så conaniske, at det gjorde noget; men noget friere og meget sjovere! Først hørtes nemlig en yderst veloplagt skåltale om, hvad der lød som 'Vinderne i Conanen'. Men mærkeligt nok nævnte Dinna Bjørn (*Ursus arctos*) kun vindere af hunkøn - og faktisk også nogle tabere. Og indimellem også nogle nederdrægtige forbrydersker (dog ikke CARINA). Læs hele den formidable tale for *The Women* omstændes. Og sørme om ikke også Dinna selv viste sig som én af Vinderne i Klubben: hun har således været det i fyrretyve år - så stort tillykke med jubilæet!

Micháel er det gæliske navn for "den, der går i tweed og drikker whisky": Og således skålede M. Bjerre festligt i én af de mere utraditionelle skåler, vi har hørt: skål for Knuden på Toppen af Hatten! Der lyder nemlig et godt gammelt, skotsk ordsprog: "*Keep That Knot Firmly Tied,*" som vist i bund og grund går ud på, at, man skal passe på med at binde øreflapperne på sin deerstalker for fast ned om ørene. For så kan man jo ikke høre,

hvis man skulle blive tilbudt endnu *a wee dram (o, the horror!)* Referenten efterlevede her - og vil efterleve i al fremtid - denne livskloge og vigtige aforisme. Så det må udelukkende skyldes dette års utraditionelt lave antal af skåltaler, at der imidlertid og forbløffende nok kun blev drukket den

* (*Strix aluco*)

ene flaske portvin! Så hold udkik, om Bestyrelsen skulle invitere til privat hedvinssmagning engang.

Undervejs skulle de andre gæster i restauranten dog naturligvis ikke snydes for vor traditionelle fælesang "Åh, den Vej til Mandag-Leg" - denne gang under en form for musikalsk ledelse af *The Sign of the Four Jacks (Minus Two)*.

Aftenens første classisk-conaniske oplæg blev holdt af Fru Carlsen søn om, hvad der lød som "En gruppe Gade-Rabarbere" (*Rheum rhabarbarum*) vistnok om de rabarberunger, der levede på gaden på Holmes' tid. Til alt held står den fine tekst at læse andetsteds i Bladet! Og indimellem kom Søren Kretschmer med en opfordring til at skrive indlæg til en udstilling på Hvidovre Bibliotek om et vist 170-års jubilæum om et par år.

Byskov stillede dernæst det mærkelige spørgsmål, der hørtes som "Hvorfor dog er Sherlock Holmes kendt?" Og besvarede det heldigvis selv med sit foredrag om *The Man With the Twisted Hip*, hvor Holmes jo drog til grevskabet Kent. Heri åbenbares en hidtil upåagtet sammenhæng mellem Eiffel Tårnet og

The Chrysler Building: Hvad denne egentlig bestod i, kan ikke helt klart refereres her; men det var også begyndt at blive sent ud på aftenen (husk på det med den gode vilje og roserne), og så er det godt, at denne tekst også er gengivet her i Bladet!

Desværre hørte man ikke meget til Monggaards lydquiz, der grundet de auditive forhold beklagelsesvis måtte udgå for denne gang. Men lyt med til næste Aarsmøde og hør om ikke stedet og akustikken d. 8. januar 2022 vil være noget ganske andet!

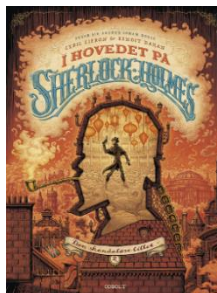
Resten af aftenens festivitas kunne efterhånden slet ikke opfattes og fortaber sig således i larmens tåger, og dét er måske ikke så uglest. Lad hermed blot referatet konkludere, at efter CARINA afsluttedes det dejligt fysiske Aarsmøde med, at samfulde deltagere brød op fulde af glæde over aftenens hyggelige conaniske aktiviteter og nonvirtuelt sherlockianske samvær (om ikke direkte fulde som en *Corvus monedula*). Endvidere har vi hørt en lille fugl (*Regulus regulus*) synge om, at festen sammen med en lille gruppe natravne (*Caprimulgus europaeus*) vistnok endte et sted i det københavnske natteliv. Men det var nok

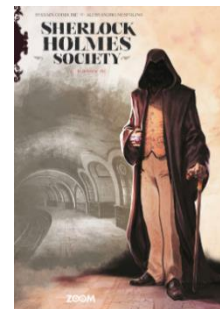
blot en enlig *Hirundo rustica*. Om også Rådhusårnet formelig svajede, henhører vist under det, der kaldes privatlivets fred.

Hvis nogen ellers skulle været gået glip af Palles referat i forrige nummer af Bladet af bind 1 af den fantastiske opfindsomme bog, *I hovedet på Sherlock Holmes*, kan vi nu

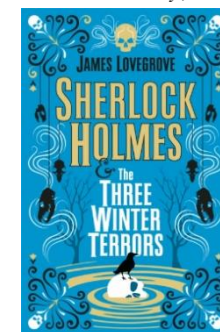
med stolt skjult slethed referere, at der er mulighed for også at gå glip af bind 2 om *Den Skandaløse Billet*, der lige straks udkommer! Det

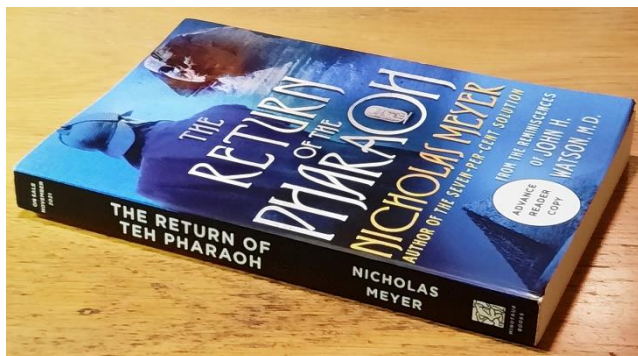
samme gør sig gældende for det noget kedeligere bind 2, *In nomine dei*, i tegneserierien *Sherlock Holmes Society*; det

mindre bind 3 om *Den blå karfunkel* i Gads nye danske børnebogserie baseret på en lidt ældre engelsk børnebogsserie; samt det nyeste bind 3, *The Three*

Winter Terrors, lige så spændende som de forrige i James Lovegroves (over-)naturlige gyserserie. "I hear of Sherlock everywhere" - snart også i Nicholas Meyers opus 5: *The Return of teh Pharaoh!*

Skåltale for *The Women*

Af Dinna Bjørn

Den første skåltale, jeg holdt her i Sherlock Holmes klubben, var for IRENE ADLER – det var jo en af de obligatoriske conaniske skåle, fordi hun ifølge Watson er den eneste kvinde, som Holmes nogensinde har beundret og respekteret og altid refererede til som ‘the Woman’ par excellence! Nu skal man jo passe på ikke at stole på alt, hvad Watson siger; for vi ved jo hvordan han roder rundt i datoer og årstal. Men sandt er det, at da sagen om Skandalen i Böhmen var forbi, bad Holmes specifikt om at få lov til at få billedet af Irene Adler. Om det så blot var for hele tiden at kunne blive mindet om, at der altså fandtes en anden – og ovenikøbet en kvinde – der var lige så intelligent, snarrådig og dygtig som han selv, eller om han også nærede varmere følelser for hende, det kan vi kun gisne om. Men hvad vi ved, er, at da Sherlock Holmes selv griber pennen senere i livet for at skrive om nogle af sine sager, kan vi i ”Løvens Manke” læse, at han skriver om MAUD BEL-LAMY, at han altid vil huske hende som ‘a most complete and remarkable woman’ – så da havde han vist lige glemt Irene Adler et øjeblik!

Jeg har nu altid troet på, at Holmes, i langt højere grad end Watson lader os forstå, var modtagelig overfor kvindelig charme, og jeg er overbevist om, at der var mange andre kvinder end Irene Adler, der gennem tiden gjorde et mere varigt indtryk på ham på den ene eller den anden måde. Conanen vrirler jo med fantastiske, spændende, smukke, farlige, naive, beregnende, mystiske, skræmmende og forførende kvindeskikkelser, og jeg har derfor lyst til, at vi i aften skåler – ikke for ‘the Woman’, men for ‘the Women’ i Sherlock Holmes’ liv.

Jeg kan jo tænke mig, at I alle har nogle særlige favoritter blandt Conanens mange kvinder, som I så hver især kan tænke specielt på, når vi løfter glassene. Jeg vil blot her tillade mig at trække nogle af dem frem, som jeg tror på, har haft en særlig betydning for Holmes i hans liv, og jeg vil forsøge at gøre det tilnærmelsesvist i kronologisk rækkefølge.

Derfor begynder jeg med VICTOR TREVORS SØSTER. Vi kender ikke engang fornavnet på hende, men hun er bemærkelsesværdig, fordi Holmes ekstra nævner hende, da han skal fortælle Watson om Gloria Scott-affæren, selvom hun ikke har noget som helst med historien at gøre. Det kunne jo tyde på, at hun har haft en særlig betydning for Holmes; måske var hun en ungdomsforelskelse eller endog en ungdomskæreste?

Så er der ALICE TURNER, der er skyld i et veritabelt ‘slip of the tongue’ hos Holmes, da han i En Skandale i Böhmen kalder deres trofaste husholderske, mrs. Hudson, for mrs. Turner! Her

tror jeg nemlig, at det for en gangs skyld ikke er Watson, der har kludret i det. Han har troskyldigt nedfældet hvad den distraete Holmes sagde, fordi han på det tidspunkt havde hovedet fuldt af en vis miss Turner. Da han nogen tid senere så er nødt til at møde hende officielt i forbindelse med Boscombe Valley-mysteriet, sørger han listigt for at få Watson med sig ved dette møde, hvor han og miss Turner så spiller en dygtig komedie, hvor de lader som om det er første gang de mødes – og Watson hopper selvfølgelig lige på den!

Og så er der ‘all the Violets’! Det vrirler jo med unge damer med det fornavn i Holmes’ sager. Først er der VIOLET HUNTER. Det er hende, Holmes næsten tænker på som sin egen søster, da han skal give hende et råd i forbindelse med et job, hun søger. Det har givet anledning til mange spekulationer, og også teorier om, at hun virkelig var Holmes’ søster. Og det er også rigtigt, at der hersker en særlig forståelse imellem dem, og Holmes sætter hende til at udføre ganske farlige og dristige opgaver og begrunder det over for Watson med, at han ved, at hun er ‘a quite exceptional woman’! Hvor kan han vide det fra med så stor sikkerhed, hvis de først lige har mødt hinanden? Watson var jo vældigt skuffet over, at Holmes tilsyneladende helt mistede interessen for hende, da sagen var afsluttet. Men her tror jeg nu, at Watson tager helt fejl. Mon ikke Holmes for eksempel har haft en finger med i spillet, da hun sidenhen fik stillingen som forstanderinde for en privat skole i Walsall?

Så er der VIOLET SMITH, den ensomme cyklist med pianistfingrene. Holmes har jo altid haft sans for musik og musiske mennesker. Men når det gælder Violet Smith, tror jeg nu nok, at han har forstået, at han var nødt til at holde sig lidt tilbage, for hun var jo forlovet med Cyril Morton – som han så også skyndte sig at få tilkaldt med det samme, da sagen var afsluttet.

Og så er der VIOLET DE MERVILLE, som han tænkte på som sin egen datter, da han skulle overtale hende til ikke at gifte sig med den afskyelige baron Adelbert Gruner. Han fortæller selv Watson, hvordan han brugte al sin veltalenhed, og beskrev det som ‘undescribably annoying’, da hun ikke ville lytte til ham og følge hans råd. Det må have såret hans forfængelighed ganske meget.

Endelig er der jo VIOLET WESTBURY, som en tåget London-nat på vej til teatret blev forladt af sin kæreste og aldrig så ham igen. Det havde nu en god grund, for han var nemlig blevet myrdet. Og Holmes havde nu altid en særlig sympati for de kvindelige ofre.

Jeg vil lige nævne to af dem, som jeg tror har gjort ekstra særligt indtryk på ham. Først EUGENIA

RONDER, hvis ansigt var blevet vansiret af en rasende løve. Hende fik Holmes til at føle en mening med livet igen, og hun sendte ham den flaske vitriol, hun ellers havde tænkt sig at tage livet af sig selv med. Holmes kaldte hende 'den tapre kvinde', og mon ikke dette var begyndelsen til et mere vedvarende bekendtskab?

Og så var der LADY FRANCES CARFAX, som Holmes bogstavelig talt vækkede fra de døde, da han fik åbnet den specialbyggede ligkiste, hun lå i. En sådan dåd må da have gjort ham til en nok så stærk konkurrent til den mere dubiøse Philip Green, der også kurtiserede hende.

Men det er nu ikke kun ofrene, som Holmes interesserer sig for; han er også fascineret af forbryderne. Han sagde jo selv, at hvis han ikke havde valgt forfølgelsen af forbrydere som sin levevej, så kunne han nok selv være blevet en ganske dygtig forbryder! Og det er, som om han er særlig svag overfor kvindelige forbrydere! Helt tilbage i sagen om Den anden Plet, hvor han mødte Londons smukkeste kvinde, LADY HILDA TRELAWNEY-HOPE og beskyttede hende ved at forholde sig tavs om hendes ellers ganske anselige rolle i forbrydelsen!

Og så var der jo KITTY WINTER, som Holmes fik involveret i sin egen sag mod Adelbert Gruner. Jeg tror nok, at det kom lidt bag på ham, at hun tog sagen i egen hånd, og kastede blåsyre i hovedet på slyngelen! Men derefter sørgede Holmes aktivt for at hjælpe hende til at få lovens mildeste straf.

Og vi må heller ikke glemme ISADORA KLEIN, den spanske skønhed, der ikke skyede noget middel for at nå sine mål. Watson mente, at hun nok var den af alle de forbrydere, Holmes havde været ude for, som han ville have vanskeligt ved at stå ansigt til ansigt med. Og Holmes sagde da også til hende, at hun ikke kunne forvente, at de skulle blive venner; men han lod hende alligevel slippe for straf og blot betale 5000 pund, så Mary Maberley kunne komme på jordomrejse - så helt uimodtagelig for hendes kvindelige udstråling var han nok ikke.

Så var der også den smukke guvernante GRACE DUNBAR, som var anklaget for at have dræbt sin arbejdsgivers hustru. Hende reddede Holmes fra galgen, og jeg tror ikke han havde noget imod at fortsætte dette bekendtskab - om ikke andet så for at irritere den usympatiske J. Neil Gibson!

Og da er vi nået til MAUD BELLAMY, om hvem han også skrev, at ingen ung mand kunne forblive uberørt af hendes charme og skønhed - og Holmes var jo da selv en ung mand på kun 54 år, da han skrev dette!

Til allersidst må vi altså ikke glemme AGATHA, Charles August Milvertons stuepige, der oplevede en meget kort - men forhåbentlig lykkelig - forlovelsestid med Holmes. Hun blev blot brugt som en brik i Holmes' spil, og over for Watson forsvarede han sin handling med, at han vidste, at han havde en vældig stærk rival, der nok hurtigt skulle få Agatha til at glemme alt om ham igen. Ja, lad os håbe det for Agatha. Og lad os da løfte glassene og skåle for Agatha og alle de andre - en skål for 'the Women'!

Dimna holdt denne skåltale ved Sherlock Holmes Klubbens forsinkede årsmøde 25. september. Illustrationerne er hentet fra portrætserien "Types of English Beauty" i *The Strand Magazine*, november og december 1892. (red.)

The City Arab's Choice

Af Anon.

LONDON Arab? Yus, that's me. But I don't percisely see,
When they gives us

rummy names, where the mighty *use* may be.

Potry chaps and parson coves,—them as preach to us so fine,
And wot sings us luvly hymns,

which they gives out line by line—

Talks a patter o' their own, like a gipsy or a prig,

But I don't quite understand their pertikler little rig.

Lambs and fountings,

and all that, sounds astremely nice, oh, yus!

But I can't azackly see wot they've got to do with *huss*.

Simlar, why they calls us chaps

London Arabs flummoxed me

Till my chummy Scholard MIKE, who's a mark at A. B. C.,

Read me LITTLER's little tale; now I'm fly to it, in course,

Which a Arab's life all round

seems a game o' pitch and torse.

Wot's we made for? That licks me.

There don't seem to be no room

For such odd uns out as me,

ev'n with lierghts or a broom,

'Cept we're game to take our kicks

quiet and 'umble, like a dog,

'Long o' wails upon our backs and

black beadles in our prog.

Wot's the odds, I want to know,

if it's Arab blokes abroad,

Or them other leatherin' lot wot they

keeps at the Skool Board?

Kicks is kicks, a starve 's a starve,

nor it don't improve the fun,

When yer aven't got dog's luck and can't even cut and run.

Nekked feet and string-tied rags

ain't so lummy, s'elp me, No!

N'yet a snooze upon a step

when them reglar North 'uns blow.

Then to live upon the scout,

no right nowheres day or night,

Not no snacks and not no sleep, whilst a 'elmet is in sight:

To be down upon yer luck with the fever or the cramp,

And to 'uddle in a 'ole where it's always cold or damp!

No, a London Arab's life isn't Evvin, by a lot;

But then wot's a cove to do? Nothin' better's to be got.

Far's *I* see. That LITTLER party shows it ain't no use abroad,

And they only serves yer wus

if yer copped by the Skool Board.

So yer don't ketch me, not willin, goin' in for *eether* fate,

Arab brutes nor 'Dustrial blokes,

—I profers the gutter—straight!

Denne rimede bekendelse fra et gadebarn i det engelske satiriske tidsskrift *Punch* fra 3. december 1881 er en ouverture til Torben Carlsens artikel på næste side (city arab = street arab). Illustrationen er fra *Punch*, 31. december 1881. Hvem eller hvad "Littler" var, har jeg ikke kunnet opspore. En fabrikant som brugte børnearbejdere? (red.)

En gruppe gadearabere

Af Torben Carlsen

Victoriatiden, som strakte sig fra 1837 til 1901, opfattes af mange pr. tradition som en tid med snobberi, snerpet sexmoral, verdens mest berømte seriemorder Jack the Ripper, som skabte rædsel i Londons East End i efteråret 1888, samt en dronning, der engang ved en bestemt lejlighed skal have udtalt: "We are not amused".

Det var der mange, der kunne have sagt i den epoke, om end af ganske andre årsager. Der strømmede en masse penge ind til England fra kolonierne, og mange blev styrtende rige. Der opstod en overklasse, som lagde afstand til underklassen. De rige boede i West End, og underklassen, de fattige arbejdere, boede i East End. Der var en verden til forskel, selv om de to bydele lå og gned sig op ad hinanden. Den amerikanske forfatter Jack London fordybede sig i sommeren 1902 som opsøgende journalist i det underjordiske Østlondon i bogen *Afgrundens Folk*, selv om hans venner frarådede ham det. Det var livsfarligt at bevæge sig ind i det område og ingen vidste noget om East End, men måske Cooks Rejsebureau. Jack London skrev: "Men Mr. O. Cook, O. Thomas Cook & Søn, rejseførere og rejsearrangører, denne levende adressebog for hele verden, alle forvirrede rejsendes første klasses vejviser - som uden betænkning lige på øjeblikket med lethed og ekspres kunne sende mig til det mørkeste Afrika og det inderste Tibet - kendte ikke vejen til Londons East End, som kun ligger et stenkast borte fra Ludgate Runddelen".

Proletarerne i storbyjunglen mod øst havde ikke meget at more sig over. Mange engelske børn havde en kummerlig tilværelse at se frem til. En del unge mænd havde udsigt til smør på brødet og samtidig spænding i tilværelsen ved at melde sig ind i hæren, hvor der altid var plads til kombattanter rundt om i imperiets urolige akroge. Men inden de nåede den krævede alder, var de fleste overladt til sig selv, hvis ikke man var en af de få udvalgte, der blev optaget i broderskabet BSI (*The Baker Street Irregulars*). Det krævede, at man var snarrådig, durkdreven og opmærksom. De blev også kaldt for *street arabs* (gadearabere), en datidig betegnelse for et efterladt gadebarn, som er overladt til sig selv. Deres "arbejdsgiver," Sherlock Holmes, så i dem en bekvem hjælpende hånd i sager, hvori der skulle udvises særlig diskretion. I virkeligheden medvirker BSI kun i tre beretninger. Ud over *Stud* og *Sign* drejer det sig om *Croo*, hvor det i øvrigt kun er en enkelt fra gruppen, der medvirker. I *Stud* udtaler Holmes:

En enkelt af disse små lazaroner kan ofte udrette langt mere end et helt dusin politibetjente. Det blotte syn af en betjent i uniform er nok til at lukke munden hermetisk på de fleste mennesker. Men disse små labaner kan bore sig ind alle vegne og høre alt, hvad der bliver sagt. Og durkdrevne er de også; det eneste, de behøver, er én, der kan organisere dem.

Sidstnævnte står for Holmes' egen regning, vil jeg mene. Jeg har altid haft et mistrøstigt forhold til disse 'street arabs', disse gadedrenge, som tilsyneladende ikke har noget fast tilholdssted, en slags nomader i storbyen. Hvor opholder de sig, og hvad foretager de sig, når Holmes ikke har brug for dem? Er det noget Holmes funderer over i de perioder, hvor han tyr til sin kokainsprøjte? Under alle omstændigheder synes jeg, at der går for meget 'drengebog' i de sekvenser, de deltager i.

Naturligvis har de behov for organisation, men ikke under Holmes' parole. De har som alle børn brug for trykke familierammer og fast skolegang; men hvem tænker på det, når Holmes lokker med en shilling, hvis de kan opspore Jefferson Hopes drosche (*Stud*) eller dampbarkassen *Aurora* (*Sign*). Kortvarig spænding og gode lommepenge kan til alle tider opveje lysten til lærdom.

Jeg synes, at Holmes begår en fejl her. Ud over at han inderst inde tydeligt foragter deres sociale status, som bliver understreget af det faktum, at de er så beskidte, at kun lederen Wiggins må vise sig i lejligheden, og banden bliver viftet væk med en håndbevægelse. Selv om Watson sammen-

ligner dem med en flok rotter, opildner han dem til at fortsætte deres tvivlsomme levevis. Holmes ved, hvad en shilling kan udrette. Disse 'street arabs' kender ikke til moral; givetvis kunne professor Moriarty for de samme shillings have haft dem i *sit* sold.

Holmes har tilsyneladende ingen skrupler over at gøre brug af dem og optræder i virkeligheden ret egoistisk. En shilling varmer kun en stakket stund. Hvem tager sig af dem, indtil næste shilling åbner verden på klem? Holmes gør i hvert fald ikke.

Men måske er det mest skuffende, at Watson ikke gør indsigelser. Han nedskriver beretningerne og burde i de mere rolige erindringstimer reflektere over den uret, der kommer ham for øre. Hvad bliver der af Wiggins? Eller måske især af de øvrige stakkels lazaroner! Ingen har haft lyst eller virke til at skrive *deres* historie ...

Nu skal dette indlæg ikke ende som en regulær kritik af Sherlock Holmes og hans meritter. Da jeg som ung menneske havde sluttet de fleste af Berkeley Grays *Norman Conquest*-bøger og Victor Gunns *Scotland Yard*-serie, begge fra Arks Forlag, gik jeg kort tid efter i gang med min første Sherlock Holmes læsning: *En studie i rødt* fra Martins Forlag. Jeg blev vildt betaget af den, især da baggrundshistorien fra Utah blev oprullet. Sådan en krimi havde jeg aldrig læst før. Selv om *The Hound of the Baskervilles* nok er verdens bedste kriminalroman, vil jeg altid have et specielt forhold til *A Study in Scarlet*, gadearabere eller ej ...

(Denne artikel er en renskrift af et foredrag Torben holdt ved Klubbens forsinkede årsmøde 25. september (red.))

Hvorfor tog Sherlock Holmes til Kent?

Af Jens Byskov Jensen

I affæren om "The Man With the Twisted Lip" møder vi Neville St. Clair, der forklæder sig som den fiktive Hugh Boone - manden med hareskåret. Der er overvejende enighed om, at sagen finder sted i 1889.

Dr. Watson angiver datoen som d. 19. juni 1889, som var en fredag. Men d. 19. juni 1889 var ikke en fredag med en onsdag!

H. W. Bell slutter sig til, at det må have været fredag d. 14. juni 1889. T. S. Blakeney, W. S. Baring-Gould, Ernest Bloomfield Zeisler og D. Martin Dakin mener der imod, det var fredag d. 21. juni 1889. Gavin Brend foreslår, at det var i slutningen af juni 1889.

(De kronologiske oplysninger kan findes i disse værker: H. W. Bell: *Sherlock Holmes and Dr. Watson: The Chronology of Their Adventures* / T. S. Blakeney: *Sherlock Holmes: Fact or Fiction?* / William S. Baring-Gould: *The Chronological Holmes* / Ernest Bloomfield Zeisler: *Baker Street Chronology: Commentaries on the Sacred Writings of Dr. John H. Watson* / D. Martin Dakin: *A Sherlock Holmes Commentary* / Gavin Brend: *My Dear Holmes*)

Eiffeltårnet åbnede i øvrigt d. 31. marts 1889 i forbindelse med verdensudstillingen i Paris. Tårnet var på daværende tidspunkt verdens højeste bygning, indtil Chrysler-bygningen blev rejst i New York i 1930. Sidstnævnte er interessant, fordi den spillede en rolle ved et af de tidlige møder i *The Baker Street Irregulars*. Man mødtes på 85. etage i The Empire State Building for at fejre udgivelsen af Christopher Morleys satiriske roman *Swiss Family Manhattan*, og der var til lejligheden opfundet en Swiss Family Manhattan-drink (formodentlig opfundet af Christ Cella).^{*} Dette skete i 1932, hvor spiritusforbuddet endnu var gældende. Alligevel blev der efter sigende serveret 1300 Swiss Family Manhattan-drinks ved mødet. Christopher Morley mindes mødet således: "Toward the end of the party a number of citizens noticed the Chrysler Building was leaning over to support the Empire State, and the Goddess of Liberty was undulating like a torch singer."[†]

Hvis vi igen vender blikket imod "The Man With the Twisted Lip," tager sagen sit udspil hos dr. Watson, der på dette tidspunkt er gift og altså ikke bosiddende i Baker Street nr. 221B.

Da Sherlock Holmes og dr. Watson har fået Isa Whitney ud fra opiumshulen *The Bar of Gold*, sender de ham hjem i en cab. Watson sender en besked med cabbien til sin kone, at han fortsætter i selskab med Holmes. Clifton Andrew har spekuleret over, om denne nonchalant facon måske var strået, der fik læsset til at vælte i Watsons ægteskab. Vi hører ikke om denne mrs. Watson herefter.[‡]

Holmes og Watson fortsætter i hestevogn (dog-cart) til Kent, hvor de overnatter hos mrs. St. Clair. Men hvorfor gør de det? Holmes hævder, der er en række detaljer, som skal

opklares netop dér - men hvis dette er korrekt, hører vi aldrig om dem. Det eneste, vi med sikkerhed ved, Holmes

foretog sig i Kent, var at ryge en ounce shagtabak natten igennem, imens Watson sov. Men det var næppe for at ryge pipe, Holmes tog til Kent. Måske skal vi se på spørgsmålet om, hvorfor Holmes tog til Kent, fra en anden vinkel - var der måske i virkeligheden noget (eller nogen) i London, som Holmes ville undgå? Vi ved, at

dette også undrede Watson, som spørger: "But why are you not conducting the case from Baker Street?"

Knap to år senere befinder Sherlock Holmes sig ved Reichenbach-vandfaldet. "The Final Problem" tager sin begyndelse fredag d. 24. april 1891. Holmes får uventet besøg af professor Moriarty, der med støtte fra sin notesbog forklarer, at Holmes siden d. 4. januar har gjort situationen umulig: "You crossed my path on the 4th of January - on the 23rd you incommoded me; by the middle of February I was seriously inconvenienced by you; at the end of March I was absolutely hampered in my plans; and now, at the close of April, I find myself placed in such a position through your continual persecution that I am in positive danger of losing my liberty." Det må man sige.

Vi ved fra Watsons skrifter, at Holmes' sag imod Moriarty var næsten komplet på dette tidspunkt. Han manglede kun ganske få detaljer, før nettet kunne strammes. En så omfattende sag har taget lang tid at forberede - den kan måske endda have været to år undervejs. Var det i virkeligheden professor Moriarty eller hans sammensvorne oberst Sebastian Moran, som Holmes ville undgå i Baker Street, da han forsvandt til Kent? Vi ved, at forbryderne ofte holdt lejligheden i Baker Street under observation.

Da Watson møder Holmes i opiumshulen, finder følgende samtale sted. Doktoren udbryder:

"I was certainly surprised to find you there."

"But not more so than I to find you."

"I came to find a friend."

"And I to find an enemy."

"An enemy?"

"Yes, one of my natural enemies, or, shall I say, my natural prey."

Det mest naturlige bytte for Holmes er naturligvis professor Moriarty. Jeg anser det derfor som meget sandsynligt, at Holmes tog til Kent for at undvige professorens overvågende blik. Dette indikerer samtidig, at Holmes i 1889, imens han var beskæftiget med sagen om Neville St. Clair, foretog de første dokumenterede skridt, der skulle lede til Moriartys endeligt på klippeafsatsen ved Reichenbach knap to år senere.

*Jon Lellenberg: "Certain Rites, and Also Certain Duties," *Unsuspected Sources of Baker Street Irregularity*.

†Sterling North & Carl Kroch, editors: *So Red the Nose: Cocktail Recipes by 30 Leading Authors*.

‡Clifton R. Andrew: "What Happened to Watson's Married Life After June 14, 1889?" *The Baker Street Journal*, Christmas Annual (1958).

Mitt første møte med Sherlock Holmes

Av Åmund Grimstad – nytt norsk medlem

Jeg er født i august 1962 og det hele startet etter jeg fylte 13 år og jeg virkelig ønsket å skaffe meg bedre kunnskaper om og i det engelske språk. Det vil si jeg innså at mine kunnskaper og my command of the English language had much to gain from an effort from myself og ikke kun fra småbyens lærere. Så jeg tenkte at å lese engelsk og samtidig ha en god norsk oversettelse tilgjengelig var en god vei frem mot mitt mål. Lite visste jeg med hvilken kjærlighet jeg ville omfavne disse historier og personene i dem. Jeg formelig slukte dem, side etter side, novelle etter novelle, roman etter roman.

Jeg erindrer at jeg til og med gråt på sengekanten den gang jeg leste "The Adventure of the Final Problem" den forskrekkelige hendelse i Meiringen og Sherlock Holmes sin død gjennom sitt fall i Reichenbachfossen; Tapet av "the wisest man I have ever known." og Watsons følelsesmessig mesterlige fremstilling gjorde et uslettelig inntrykk.

Dog var opplevelsen ikke over og jeg kunne glede meg over den fantastiske historien om "The Empty House" og hadde gleden av å reise med Den norske bokklubben til London. Jeg tror det var i 1978, slikt husker man ikke så lett

lenge etterpå. Turen var guidet av Nils Nordberg og han førte oss blant annet i mange smug og stræder mot Baker Street til det som skulle likne nettopp det tomme hus på den andre siden av gaten. Hans innsikt var imponerende og gav meg som ung gutt et ekstra spark for å nå nye høyder.

Så etter å ha deltatt på denne reisen og i 1980 være med på Norsk Rikskringkastings (NRK) gjenskapning av BBC's Master Mind i vår nynorske adaptasjon "Eldprøva". Jeg slapp igjennom nåløyet i Fredrikstad der de innledende prøver fant sted og så til sist i studio hos NRK. Jeg var den gang 18 år, men jeg husker godt at Nils hadde inspirert meg til å ha kunnskaper på et nivå jeg tidligere ikke hadde øynet dybden av.

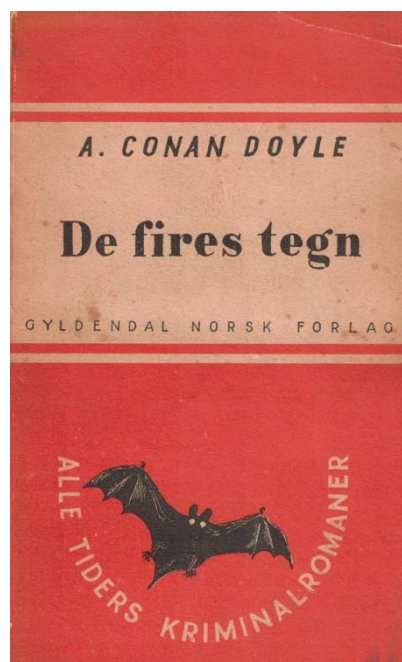
Jeg gledet meg over i et historisk tilbakeblikk å se meg selv på TV skjermen sammen med Jeremy Brett og Benedict Cumberbatch. Deretter har nok interessen alltid vært levende selv om den måtte vike for studier og arbeid. Jeg har dog alltid tatt med meg lærdommen fra Conanen og brukt min innsikt i detaljer og observasjon i mitt arbeide. Jeg er utdannet i IT fra min hjemby under ledelse av en sjakkspiller og en mann med stor innsikt og like gode sigarer: Per Ofstad. Så gjennom denne sans for detaljer og den velkjente dogmen "at når man har utsluttet det umulige, må det som gjenstår, hvor usannsynlig det enn synes, være sannheten."

De deduktive evner må aldri hvile. De er en kilde til livsopphold, inspirasjon og glød. Det være seg for min del i det bilaterale kryptografiske samarbeid med USA og informasjonsteknologiens tilstandsmaskiner for kryptotelefoner, kart for det norske etterretningsskip Marjatta, NATO's nøkkelfordelingssenter eller i de senere år tjenestetil-

budsanalyser for Telenor i Norge. Dette er noe av det jeg har arbeidet med.

Nå som jeg nærmer meg pensjonsalderen ville jeg forsøke å finne like-sinnede for mine interesser. Dette både innen litteraturen, de Conaniske skrifter med 56 noveller og 4 romaner. Alle historiene omkring dem og alle prosjekt som er inspirert av the art of deduction. Og siden jeg hadde knyttet vennskapsbånd på Facebook

med foreningens altfor tidlig avdøde Alvin Andersen, var det naturlig for meg å søke denne mulighet for kombinert glede over Sherlock Holmes klubbens arrangement og årsmøte, det fellesskap vi har og søken etter "Genus Loci", hovedstaden København, samt reiser og inspirasjon man kan finne i et slikt medlemskap.

Red. skriver på dansk: Da jeg havde layoutet denne artikel og lukket ned, var der 102 cm² tom hvidhed tilbage på denne side, som skulle blive den sidste side i dette års sidste nummer af *Sherlockiana*. Ved et lykkeligt tilfælde kastede jeg blikket ned på nederste højre hjørne på computerens såkaldte skrivebord og så dér de tilfældigt lykkelige cifre **221**. Bevar mig vel! Det måtte være et godt varsel. På hvad, ved jeg stadig ikke. Men inden jeg havde tænkt de tanker, tog jeg tanketomt et skærmskud mens tidspunktet stadig stod der, og kunne siden udfylde sidens skræmmende hvide tomhed med en bid af min skærm. Dinna har for længst fået sine bøger. Og det komplette skærmbillede viser mig stående uden for Strawberry Field i Liverpool.